

Rada
Európskej únie

V Bruseli 11. októbra 2022
(OR. en)

11709/22

LIMITE

CORLX 728
CFSP/PESC 1053
RELEX 1073
COARM 153
CODUN 32
CONUN 179

LEGISLATÍVNE AKTY A INÉ PRÁVNE AKTY

Predmet: ROZHODNUTIE RADY na podporu Akčného programu Organizácie Spojených národov na predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vo všetkých jeho aspektoch, na boj proti nemu a jeho odstránenie

ROZHODNUTIE RADY (SZBP) 2022/...

Z ...

na podporu Akčného programu Organizácie Spojených národov na predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vo všetkých jeho aspektoch, na boj proti nemu a jeho odstránenie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii, a najmä na jej článok 28 ods. 1 a článok 31 ods. 1,

so zreteľom na návrh vysokého predstaviteľa Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku,

keďže:

- (1) Štáty, ktoré sa zúčastnili na konferencii Organizácie Spojených národov (OSN) venovanej nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vo všetkých jeho aspektoch, prijali 20. júla 2001 Akčný program OSN na predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vo všetkých jeho aspektoch, boj proti nemu a jeho odstránenie (ďalej len „akčný program OSN“). Valné zhromaždenie OSN prijalo 8. decembra 2005 medzinárodný nástroj, ktorý štátom umožňuje včas a spoľahlivo odhaľovať a sledovať nedovolené ručné a ľahké zbrane (ďalej len „medzinárodný nástroj na sledovanie“). V oboch uvedených medzinárodných dokumentoch sa uvádza, že štáty budú podľa potreby spolupracovať s OSN pri podpore ich účinného vykonávania.
- (2) Rada 12. júla 2002 prijala jednotnú akciu 2002/589/SZBP¹ o boji proti destabilizačnému akumulovaniu a rozširovaniu ručných a ľahkých zbraní.
- (3) Európska rada na svojom zasadnutí 16. decembra 2005 prijala stratégiu EÚ na boj proti nedovolenému hromadeniu ručných a ľahkých zbraní a ich munície a nedovolenému obchodovaniu s nimi. V uvedenej stratégii sa podpora akčného programu OSN označuje za prvú prioritu činnosti na medzinárodnej úrovni a vyzýva sa k prijatiu právne záväzného medzinárodného nástroja na sledovanie a označovanie ručných a ľahkých zbraní a ich munície.

¹ Jednotná akcia Rady 2002/589/SZBP z 12. júla 2002 o príspevku Európskej únie k boju proti destabilizačnému akumulovaniu a rozširovaniu ručných zbraní a ľahkých zbraní a ktorou sa ruší jednotná akcia 1999/34/SZBP (Ú. v. ES L 191, 19.7.2002, s. 1).

- (4) Po prijatí medzinárodného nástroja na sledovanie podporila Únia jeho plné vykonávanie tým, že prijala a vykonávala jednotnú akciu Rady 2008/113/SZBP¹. Rada vykonávanie jednotnej akcie zhodnotila pozitívne.
- (5) Rada 18. júla 2011 prijala rozhodnutie 2011/428/SZBP², ktorým podporila druhú konferenciu Organizácie Spojených národov zameranú na preskúmanie pokroku dosiahnutého pri vykonávaní akčného programu OSN v roku 2012.
- (6) V Agende 2030 pre udržateľný rozvoj, ktorá bola spustená 25 – 27. septembra 2015, sa potvrdzuje, že boj proti nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami je potrebný na dosiahnutie mnohých cieľov udržateľného rozvoja vrátane tých, ktoré sa týkajú mieru, spravodlivosti a silných inštitúcií, znižovania chudoby, hospodárskeho rastu, zdravia, rodovej rovnosti a bezpečných miest. V rámci cieľa udržateľného rozvoja č. 16.4 sa preto všetky štáty zaviazali výrazne obmedziť nedovolené finančné toky a toky zbraní.

¹ Jednotná akcia Rady 2008/113/SZBP z 12. februára 2008 na podporu medzinárodného nástroja umožňujúceho štátom včas a spoľahlivo odhaľovať a sledovať nedovolené ručné a ľahké zbrane (RLZ) v rámci stratégie EÚ na boj proti nedovolenému hromadeniu RLZ a ich munície a nedovolenému obchodovaniu s nimi (Ú. v. EÚ L 40, 14.2.2008, s. 16).

² Rozhodnutie Rady 2011/428/SZBP z 18. júla 2011 na podporu činnosti Úradu Organizácie Spojených národov pre otázky odzbrojovania na účely vykonávania akčného programu OSN na predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vo všetkých jeho aspektoch, na boj proti nemu a jeho odstránenie (Ú. v. EÚ L 188, 19.7.2011, s. 37).

- (7) Rada 3. apríla 2017 prijala rozhodnutie 2017/633/SZBP¹, ktorým podporila tretiu konferenciu Organizácie Spojených národov o preskúmaní pokroku dosiahnutého pri vykonávaní akčného programu OSN v roku 2018. Na tretej konferencii o preskúmaní sa 30. júna 2018 prijal výsledný dokument, v ktorom štáty obnovili svoj záväzok predchádzať odkláňaniu ručných a ľahkých zbraní a bojovať proti nemu. Štáty opätovne potvrdili, že sú ochotné pokračovať v medzinárodnej spolupráci a posilniť regionálnu spoluprácu prostredníctvom lepšej koordinácie, konzultácií, výmeny informácií a operačnej spolupráce, do ktorej sa zapoja príslušné regionálne a subregionálne organizácie, ako aj orgány presadzovania práva, orgány hraničnej kontroly a orgány vydávajúce vývozné a dovozné licencie.
- (8) Generálny tajomník OSN vo svojom programe pre odzbrojenie s názvom „Zabezpečenie našej spoločnej budúcnosti“, ktorý bol predložený 24. mája 2018, vyzval na riešenie problému nadmerného hromadenia konvenčných zbraní a nedovoleného obchodovania s nimi a na podporu vnútroštátnych prístupov k riešeniu otázky ručných a ľahkých zbraní a ich munície, ktoré sú jedným z hlavných faktorov prispievajúcich k ozbrojenému násiliu a konfliktom.

¹ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2017/633 z 3. apríla 2017 na podporu Akčného programu OSN na predchádzanie nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami vo všetkých jeho aspektoch, na boj proti nemu a jeho odstránenie (Ú. v. EÚ L 90, 4.4.2017, s. 12).

- (9) Rada 19. novembra 2018 prijala stratégiu EÚ proti nedovoleným strelným zbraňam, ručným a ľahkým zbraňam a ich munícii s názvom „Zabezpečenie zbraní, ochrana obyvateľov“ (ďalej len „stratégia EÚ v oblasti ručných a ľahkých zbraní“), v ktorej sa stanovujú usmernenia pre činnosť Únie v oblasti ručných a ľahkých zbraní. V stratégii EÚ pre ručné a ľahké zbrane sa akčný program OSN označuje za globálny rámec boja proti hrozbe, ktorú predstavujú nedovolené ručné a ľahké zbrane, pričom táto stratégia podporuje jeho úplné a účinné vykonávanie na vnútroštátnej, regionálnej a celosvetovej úrovni.
- (10) Rada 17. decembra 2018 prijala rozhodnutie 2018/2011/SZBP¹. V stratégii EÚ v oblasti ručných a ľahkých zbraní sa uvádza, že Únia bude systematicky uplatňovať rodové hľadiská pri navrhovaní nových projektov týkajúcich sa boja proti ozbrojenému násiliu a kontroly ručných a ľahkých zbraní vo všeobecnosti, ako aj spoločné využívanie súvisiacich osvedčených postupov.
- (11) V záverečnej správe z ôsmeho dvojročného zasadnutia štátov zameraného na vykonávanie akčného programu OSN, ktoré sa konalo v roku 2022, sa poukazuje na:
- skutočnosť, že na dosiahnutie pokroku v úsilí o dosiahnutie udržateľného mieru, bezpečnosti, sociálno-ekonomického rozvoja, uplatňovania ľudských práv a ochrany životov je nevyhnutné úplné a účinné vykonávanie akčného programu a medzinárodného nástroja na sledovanie, ako sa uvádza aj v príslušných ustanoveniach o ručných a ľahkých zbraňach v programe generálneho tajomníka OSN pre odzbrojenie;

¹ Rozhodnutie Rady (SZBP) 2018/2011 zo 17. decembra 2018 na podporu politik, programov a činností zameraných na boj proti obchodovaniu s ručnými zbraňami a ich zneužívaniu, v ktorých sa uplatňuje rodové hľadisko, v súlade s programom zameraným na ženy, mier a bezpečnosť (Ú. v. EÚ L 322, 18.12.2018, s. 38).

- potrebu plnej, rovnocennej, zmysluplnej a účinnej účasti žien na všetkých rozhodovacích a vykonávacích procesoch týkajúcich sa akčného programu a medzinárodného nástroja na sledovanie, pričom sa nabáda na to, aby sa v rámci úsilia o ich vykonávanie uplatňovalo rodové hľadisko s cieľom riešiť rozdielny vplyv nedovoleného obchodovania s ručnými a ľahkými zbraňami na ženy, mužov, dievčatá a chlapcov;
- úlohu, ktorú pri podpore úsilia štátov o úplné a účinné vykonávanie akčného programu zohráva občianska spoločnosť, pričom sa uznáva pozitívny prínos, ktorý môže v tejto súvislosti priniesť mládež;
- potrebu posilnenej, účinnej a udržateľnej medzinárodnej spolupráce a pomoci;
- skutočnosť, že na úplné a účinné vykonávanie akčného programu a medzinárodného nástroja na sledovanie má vplyv nedávny vývoj v oblasti výroby, technológie a vývoja ručných a ľahkých zbraní, najmä polymérových a modulárnych zbraní, a strelných zbraní vyrobených 3D tlačou, ktorý by mali riešiť všetky štáty, pričom by sa mali zohľadniť príležitosti, výzvy, úloha priemyslu, ako aj potreba finančnej a technickej podpory, technologické rozdiely medzi štátmi a potreba podpory medzinárodnej spolupráce;

- význam účinného sledovania ručných a ľahkých zbraní v záujme boja proti nedovolenému obchodovaniu s ručnými a ľahkými zbraňami v období počas konfliktu a po ňom;
- význam vypracovania alebo zavedenia prísnych vnútroštátnych regulačných rámcov na označovanie, zaznamenávanie a sledovanie ručných a ľahkých zbraní v súlade s medzinárodným nástrojom na sledovanie s cieľom predchádzať odkláňaniu a nedovolenému medzinárodnému transferu ručných a ľahkých zbraní a bojovať proti nim;
- potrebu plniť záväzky týkajúce sa označovania, evidencie a sledovania uvedené v medzinárodnom nástroji na sledovanie, a to bez ohľadu na materiály alebo metódy používané pri výrobe ručných a ľahkých zbraní;
- zriadenie otvorenej pracovnej skupiny zriadenej podľa rezolúcie Valného zhromaždenia č. 76/233, ktorej úlohou je vypracovať súbor politických záväzkov ako nový globálny rámec, ktorým sa budú riešiť existujúce nedostatky v riadení munície počas jej celej životnosti;
- príslušné úlohy aktérov zapojených do rôznych fáz celého životného cyklu ručných a ľahkých zbraní, a to vrátane významu prípadnej spolupráce s priemyslom a súkromným sektorom s cieľom účinne predchádzať nedovolenej výrobe ručných a ľahkých zbraní a obchodovaniu s nimi,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

1. V záujme vykonávania stratégie EÚ v oblasti ručných a ľahkých zbraní je účelom tohto rozhodnutia podporiť úplné a účinné vykonávanie akčného programu OSN a medzinárodného nástroja na sledovanie, posilniť medzinárodnú, regionálnu a národnú bezpečnosť, prispieť k zaisteniu bezpečnosti ľudí a presadzovať udržateľný rozvoj prostredníctvom kontroly ručných a ľahkých zbraní.
2. V súlade s odsekom 1 má toto rozhodnutie tieto ciele:
 - a) podporovať rozvoj globálnej politiky orientovaný na budúcnosť v kontexte štvrtej konferencie Organizácie Spojených národov o preskúmaní pokroku dosiahnutého vo vykonávaní akčného programu OSN v roku 2024;
 - b) posilniť účinné vykonávanie akčného programu a medzinárodného nástroja na sledovanie na vnútroštátnej a regionálnej úrovni;
 - c) podporovať rodovo responzívne politiky a programy kontroly ručných a ľahkých zbraní.
3. Podrobný opis projektu sa uvádza v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

Článok 2

1. Za vykonávanie tohto rozhodnutia zodpovedá vysoký predstaviteľ Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku (ďalej len „VP“).
2. Technické vykonávanie projektu uvedeného v článku 1 zabezpečuje Úrad OSN pre otázky odzbrojenia (UNODA).
3. Úrad UNODA vykonáva svoje úlohy pod vedením VP. Na tento účel uzavrie VP s úradom UNODA potrebné dohody.

Článok 3

1. Finančná referenčná suma na vykonávanie projektu, ktorý financuje Únia, je 4 524 465, 05 EUR.
2. Výdavky financované z referenčnej sumy stanovenej v odseku 1 sa spravujú v súlade s postupmi a pravidlami, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie.

3. Na správne riadenie výdavkov uvedených v odseku 1 dohliada Komisia. Komisia na tento účel uzatvorí s úradom UNODA potrebnú dohodu o financovaní. V dohode o financovaní sa stanoví, že úrad UNOD musí zabezpečiť viditeľnosť príspevku Únie, ktorá zodpovedá jeho výške.
4. Komisia sa usiluje uzavrieť dohodu o financovaní uvedenú v odseku 3 čo najskôr po nadobudnutí účinnosti tohto rozhodnutia. O všetkých ťažkostiach v tomto procese, ako aj o dátume uzavretia dohody o financovaní informuje Radu.

Článok 4

1. VP podáva Rade správu o vykonávaní tohto rozhodnutia na základe pravidelných opisných správ, ktoré pripravuje úrad UNODA. Uvedené správy tvoria základ hodnotenia, ktoré uskutočňuje Rada.
2. Komisia podáva správy o finančných aspektoch projektu uvedeného v článku 1.

Článok 5

1. Toto rozhodnutie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.
2. Toto rozhodnutie stráca účinnosť 36 mesiacov po dátume uzavretia dohody o financovaní uvedenej v článku 3 ods. 3. Toto rozhodnutie však stráca účinnosť šesť mesiacov odo dňa nadobudnutia jeho účinnosti, ak sa v tejto lehote žiadna dohoda o financovaní neuzavrie.

V ...

Za Radu
predseda/predsedníčka